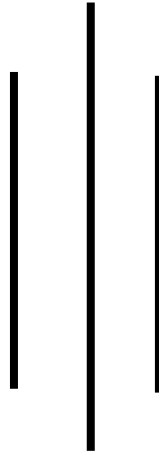

माण्डवी गाउँपालिकाको
आर्थिक वर्ष ०८१/८२ को
आर्थिक ऐन २०८१

सभाबाट स्वीकृत भएको मिति	२०८१/०३/०९
--------------------------	------------

माण्डवी गाउँपालिका
प्यूठान जिल्ला
लुम्बिनी प्रदेश
२०८१

माण्डवी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन , २०८१
माण्डवी गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक २०८१

प्रस्तावना: माण्डवी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,
नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम माण्डवी गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस विधेयकको नाम “माण्डवी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८१” रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०८१ साल श्रावण १ गतेदेखि माण्डवी गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. सम्पत्ति कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. भूमि कर (मालपोत) : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । (एकीकृत सम्पत्ती कर लगाएको अवस्थामा भूमि कर नलाग्ने)

४. घर वहाल कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. व्यवसाय कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. सवारी साधन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८. विज्ञापन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

९. मनोरन्जन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०. बहाल बिटौरी शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११. **पार्किङ शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. **ट्रेकिङ, कोयोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र्याफटीङ शुल्क :** गाउँपालिका आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र याफटीङ सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूचि (११) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१३. **सेवा शुल्क, दस्तुर:** गाउँपालिका निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि (१२) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१४. **पर्यटन शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुवाट अनुसूची १३ मा उल्लेखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१५. **कर छुट:** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।
१६. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

अनुसुचि १
गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने
सम्पत्ति करको दर

क्र.सं	विवरण	वार्षिक करका दर २०८१/८२	कैफियत
१	५ लाख सम्म	रु. ३००	
२	५ लाख १ देखि १० लाख सम्म	रु. ५००	
३	१० लाख १ देखि २० लाख सम्म	०.०५६ %	
४	२० लाख १ देखि ५० लाख सम्म	०.०७ %	
५	५० लाख १ देखि १ करोड सम्म	०.१ %	
६	१ करोड १ देखि २ करोड सम्म	०.१५ %	
७	२ करोड १ देखि ५ करोड सम्म	०.२ %	
८	५ करोडभन्दा माथि	०.२५ %	

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्र एकीकृत सम्पत्ति कर मात्र लगाउनु पर्ने कानुनी प्रावधान रहेकोले सोहि अनुसार माण्डवी गाउँपालिकाले आ.व. २०८०/०८१ देखि आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्र एकीकृत सम्पत्ति कर मात्र लागु हुँदै आएकोमा आ.व. २०८१/८२ मा पनि एकीकृत सम्पत्ति करलाई नै निरन्तरता दिइएको छ ।

माण्डवी गाउँपालिकाको तपशिल बमोजिम वडाहरूमा बजार क्षेत्रमा पर्ने मोटरबाटो दायँबायाँ दुबै तर्फको घडेरी जग्गाको मुल्याङ्कन ।

१) वडा कार्यालय तिराम

(क) साविकको तिराम गा.वि.स. वडा नं ३ र ४ को पक्की सडकको दायँबायाँ

अ) आवासिय र खेतीयोग्य जग्गा प्रति रोपनी रु ५,००,०००।- मात्र।

आ) पाखो वा खरबारी जग्गा प्रति रोपनी रु २,००,०००।- मात्र।

(ख) साविक तिराम गा.वि.स. वडा नं २ र ३ कुमालटार कात्तिके देखि कोन्द्राचौर मुर्कुटी सडकको दायँबायाँको जग्गा प्रति रोपनी रु २५०,०००।- मात्र ।

(ग) तिराम गा.वि.स वडा नं १ र ३ देविस्थान घोराहि सडकको दायँबायाँ

अ) आवासिय र खेतीयोग्य जग्गा प्रति रोपनी रु. २,५०,०००।- मात्र ।

आ) पाखो वा खरबारी जग्गा प्रति रोपनी रु १००,००० मात्र

(घ) तिराम गा.वि.स. वडा नं २ र ३ आन्तरिक सडक डाम्रीखोला गणेश मा.वि. देखि खरिवाड सडकको दायँबायाँ जग्गा प्रति रोपनि रु १,५०,०००।- मात्र ।

(ङ) तिराम गा.वि.स. वडा नं २ खैरिनि गणेश मा.वि सडक प्रतिरोपनि रु १,५०,०००।- मात्र ।

(च) तिराम गा.वि.स वडा नं २ र ३ पिपलडाँडा गणेश मा.वि सडक प्रतिरोपनि रु १,००,०००।- मात्र ।

(छ) तिराम गा.वि.स वडा नं १ लामपोखरी चर्पिड डाडा सडक प्रतिरोपनि रु २,००,०००।- मात्र ।

२) वडा कार्यालय मर्कावाड

(क) साविकको मर्कावाड वडा नं ४ को हेल्थपोस्ट देखि गा.वि स भवन छात्रावास देखि ढोड खोला देखि ठूलोखेत सम्मको मोटरबाटो दायँबायाँ प्रतिरोपनि ४,५०,०००।- मात्र ।

(ख) साविकको मर्कावाड गा.वि.स. वडा नं. ९ को खुक्ली खोलादेखि ढिकावन सम्मको मोटरबाटो दायँबायाँ प्रतिरोपनी रु २,००,०००।- मात्र ।

(ग) साविकको मर्कावाड वडा नं ४ सालघारी खेतदेखि सुन्नानी मा. वि. सम्मको छात्रावाससम्मको मोटरबाटोले छोएको प्रतिरोपनी रु ३,००,०००। मात्र ।

(घ) साविकको मर्कावाड वडा नं ३ दोबाटो देखी ४ सालघारी खेतसम्म सम्मको मोटरबाटो दायँबायाँ प्रतिरोपनी रु ४,००,०००। मात्र ।

(ङ) साविकको मर्कावाड वडा नं ४ को ठाडो खोल्सी गुवे खोलादेखी वडा नं ४ को सिमाना सम्मको मोटरबाटोको दायँबायाँ प्रतिरोपनि रु १,००,००० मात्र।

(च) वडा नं ५ सिमल गैरा देखी मर्कावागं ६ र ७ हुदै दाडको सिमानासम्मको सडकको दायँबायाँ प्रतिरोपनि रु ५०,०००। मात्र ।

(छ) कुमालटार मुकचौर सडक अन्तर्गत मर्कावाड ९ खुक्ली खोलादेखि उदयपुरकोटको सीमानासम्मको दायँबायाँ जग्गाको प्रतिरोपनी रु २,००,०००। मात्र

(ज) देविस्थान तिराम मुर्कुटी घोराही सडक अन्तर्गत मर्कावाड १ र २ वडामा पर्ने सडकको दायँबायाँ प्रतिरोपनी रु २,००,०००। मात्र

३) वडा कार्यालय नयाँगाउँ

(क) साविक नयाँगाउ गा.वि. स. वडा नं. २, ३, ४ र ५ को पक्क सडकको दायँबायाँ

अ) आवासिय र खेतीयोग्य जग्गा प्रति आना रु १०,००००।

आ) पाखो वा खरबारी जग्गा प्रति आना रु ५०,०००।-

(ख) साविक नयाँगाउ गा.वि. स. वडा नं. ६, ७, ८, ९ को मोटरबाटो दायँबायाँ

अ) आवासीय र खेतीयोग्य जग्गाको प्रति आना रु १,००,०००।-

आ) पाखो वा खरबारी जग्गा प्रति आनारु ५०,०००।-

(ग) साविकको नयाँगाउँ गा.वि स वडा नं १ देविस्थान बजार जस्पुर बजारसम्म मोटरबाटोमा पर्ने जग्गाको प्रतिआना

अ) देविस्थान क्षेत्रको रु १,५०,०००। मात्र

आ) जस्पुर क्षेत्रको रु २,००,००० मात्र

८३०	९९३	९६४	४४८	८६१	८६२	५७०	५७१	५६५
८५३	८५४	५८०	५८१	६३२	६३३	५६१	८२७	८२८
८३६	५६८	६९७	९००	९०१	९०२	५५९	५६०	७५९
७६१	७६९	३९५	७७६	६१७	६०२	६०३	६०४	५२८
५२९	५३०	८५६	८१८	८५५	६३९	६४०	६१५	६३४
६३५	६३६	६३७	८१९	५९६	६३२	६६०	६८३	६८४
८७७	८७६	८७४	८७५	३५९	७४५	८५९	३५६	३३७
४१६	७३३	४१३	५३५	५३४	७७२	७७३	२८६	२८५
९९५	९५३	९५२	९५४	९५५	९५६	९७४	९७५	६५८
६८१	६८२	६६३	९९६	१०२०	१०२१	१०३९	१०४०	१०४१
१०४२	१११८	१११९	१२७	१२३	६७४	६६२	६६३	६४५
६४६	५०८	५०७	११५	६०१	६००	६४४	६४३	५८४
१०३	१०४	१०५	६२७	६२८	६६६	६६७	६६८	६६९
११३	१११	११०	१०७	१०९	१०८	५१२	५११	५१३
८४	८५	९६	११२२	११२९	६५६	६५७	९८	९९
६५१	६५२	६५३	६५४	६५५	५००	४९९	४९८	४९७
५१६	५३३	५३२	५३१	५१४	५१५	५१८	५२६	५२७
५०३	५०५	५३६	५३७	५३८	६९	५७४	५७३	६२
६७९	६८०	५२	५३	६४१	६४२	५५४	५५५	५५६

५५३	७६२	२८३	४०९	२८१	२७८	२७९	२७४	५८२
९२०	९२१	६९९	७००	६२९	६३०	४००	४०१	४०२
४०३	४०४	४०५	२७२	५७२	५७३	५७४	५७५	५६४
३१२	५७१							

घ) लामाचौर बजार क्षेत्र पक्की रोड छोयका सहायक बाटो जग्गाको मुल्य प्रति आना रु ५०,०००/-

ड) मार्सिवाड खेलकुद मैदान जाने मोटर बाटो दायाँ बाँया पर्ने जग्गा प्रति रोपनी रु ५,००,०००/-

च) पखराचौर देखि स्वर्गद्वारी न.पा. सिमा सम्म जोड्ने मोटरबाटो दायाँ बायाँ प्रति रोपनी रु ४,००,०००/-

छ) नयाँगाउँ वडा नं ६ टार पक्की सडक देखि टार जोड्ने मोटरबाटो छोयको प्रति रोपनी रु ५,००,०००/-

ज) गाउँपालिका जाने रिडरोडले छोयको जग्गाको मुल्य प्रति आना रु १,००,०००/-

झ) सेउली घारी देखि झोलुंगे पुल सम्म जोड्ने मोटर बाटोले छोएको प्रति रोपनी रु १०,००,०००/-

४) वडा कार्यालय उदयपुरकोट

क जस्पुर देखि उदयपुरकोट, नयाँगाउँ वडा कार्यालय देखि उदयपुरकोट र स्याउलीघारी देखि उदयपुरकोट सडकको दायाँबायाँ

अ) आवासीय र खेतीयोग्य जग्गाको प्रति रोपनी रु. २,००,०००।-

आ) पाखो वा खरबारी जग्गाको प्रति रोपनी रु. १,००,०००।-

५) वडा कार्यालय रम्दी

(क) साविकको रम्दी गा.वि. स वडा नं ५ मोटरबाटो दायाँबायाँ र बजार क्षेत्रमा पर्ने जग्गाको प्रति रोपनी रु २००,०००।-

(ख) साविकको रम्दी गा.वी स वडा नं ८ माण्डवी पुल पुरानो झोलुंगे देखि पिपल चौतारासम्मको जग्गाको प्रतिआना रु १,५०,०००।-

(ग) चेरनेटा बजार र तिग्रा सडकको दायाँबायाँ

अ) आवासीय र खेतीयोग्य जग्गाको प्रति आना रु. १,००,०००।-

आ) पाखो वा खरबारी जग्गाको प्रति आना रु. ५०,०००।-

ग) चेरनेटा देखि ५ नं. वडा कार्यालय जाने मोटरबाटोको दायाँबायाँ

अ) आवासीय र खेतीयोग्य जग्गाको प्रति रोपनी रु. २००,०००।-

आ) पाखो वा खरबारी जग्गाको प्रति रोपनी रु. १००,०००।-

इ) पिपल चौचारा देखि बुटवल पावर हाउस जाने मोटरबाटोको दायाँ बायाँ प्रति रोपनी ४,००,०००।-

ई) तिग्रा रिडरोड मोटरबाटो दायाँ बायाँका जग्गा प्रति रोपनी रु ५,००,०००।

घरतर्फको मुल्याङ्कन

घर तर्फको मुल्याङ्कन निम्न बमोजिम पारित गरिएको छ

क्र.सं.	विवरण	दर रु.	कैफियत
१	सबै प्रकारका छत ढलान भएको थक्लेनी, सिमलचौर, अरडखोला, देवीस्थान, जस्पुर, नयाँगाउँ, लामाचौर सम्म र चकचके देखि चेरनेटा सम्मको पक्कि सडकको दायाँबायाँ भएको पक्की घरको मुल्य निर्धारण	१००० प्रति वर्ग फिट	न्युनतम

२	त्रिवेणी देखि तिराम, मर्कावाड, उदयपुरकोट, रम्दीको कच्ची सडकको दायँबायाँ भएको पक्कै घरको मुल्यांकन	७०० प्रति वर्ग फिट	न्यूनतम
३	सिमेन्ट ढुगां, ईटा को, जडान गरी जस्ता,टाइल छानो भएको प्रति तला घर मुल्य	३ लाख मात्र	”
४	ढुगां,माटो को जडान भएको र माटो ले पोतेको जस्ताको छाना भएको प्रति तला घरको मुल्य	२ लाख मात्र	”
५	ढुगां,माटो को जडान भएको र माटो ले पोतेको फुसको छाना भएको प्रति तला घर को	१ लाख मात्र	”

अनुसुचि २

मालपोत तथा भुमि करका दर

क्र.सं.	जग्गाको किसिम	खेत तर्फ रु.				पाखो तर्फ रु.				क्षेत्रवासी रु.
		वा	भू	क्षि	वा	वा	भू	क्षि	वा	
१	खेत पाखो ५ रोपनी सम्म	१०	८	६	५	८	६	५	४	२
२	खेत पाखो ५ रोपनी भन्दा माथि १५ सम्म प्रतिरोपनी	१५	१२	१०	८	१२	१०	६	५	४
३	खेत पाखो १५ रोपनी भन्दा माथि २५ सम्म प्रतिरोपनी	२०	१५	११	१०	२०	१५	११	१०	८
४	खेत पाखो २५ रोपनी भन्दा माथि ५० सम्म प्रतिरोपनी	२५	२२	२०	१६	२२	२०	१६	१५	१०
५	५० रोपनी भन्दा माथि प्रतिरोपनी	३०	२८	२५	२२	२७	२५	२१	२०	१४

माण्डवी गाउँपालिकाको मोटरबाटो संग नजोडिएको बजार क्षेत्र भित्र नपर्ने वडाहरुको जग्गाको न्यूनतम मुल्य प्रतिरोपनीमा

क्र.सं.	साविक गा.वि.स.	विरह	अब्बल	दोयम	सिम	चाहार	प्रति/बाँझो खर
१	तिराम १ र ४	खेत	७०,०००.००	२५,०००.००	२०,०००.००	१५,०००.००	५,०००.००
		पाखो	३०,०००.००	२०,०००.००	१५,०००.००	१०,०००.००	
२	तिराम २ र ३	खेत	१,२५,०००.००	१,१०,०००.००	८५,०००.००	७५,०००.००	५,०००.००
		पाखो	४०,०००.००	३०,०००.००	२०,०००.००	१५,०००.००	
३	नयाँगाउँ (१-९)	खेत	१,२०,०००.००	८५,०००.००	७५,०००.००	५५,०००.००	६,०००.००
		पाखो	४५,०००.००	४०,०००.००	३५,०००.००	३०,०००.००	
४	मर्कावाड (१-९)	खेत	१,२५,०००.००	१,१०,०००.००	८५,०००.००	७५,०००.००	६,०००.००
		पाखो	८०,०००.००	७०,०००.००	६०,०००.००	५०,०००.००	
५	उदयपुरकोट (१-९)	खेत	६०,०००.००	५०,०००.००	४०,०००.००	३०,०००.००	५,०००.००
		पाखो	५०,०००.००	४०,०००.००	३०,०००.००	२०,०००.००	
६	रम्दी (१-९)	खेत	१,२०,०००.००	१,१०,०००.००	१,००,०००.००	८०,०००.००	६,०००.००
		पाखो	५०,०००.००	४०,०००.००	३०,०००.००	२०,०००.००	

अनुसुचि ३

वहाल कर

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र देहाय बमोजिमको वहाल कर लगाइने छ ।

सि.नं	विवरण	करका दर (रु)
१	भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर वा पोखरी पूरै वा आंशिक रूपले वहालमा दिएकोमा	१० %

अनुसुचि ४

न्यवसाय कर

सि.नं.	राजस्वका क्षेत्रहरूका विवरण	चालु आ.व.	वार्षिक कर (रु. मा)	पुष्ट्याई	कैफियत
न्यापारीक बस्तुहरू					
क)	मध्यपान, घुम्रपान, ज्वेलर्स, हाडवेयर संग सम्बन्धित				
१	१ लाख देखि ५ लाख सम्म		१०००		
२	५ लाख १ देखि १५ लाख सम्म		२०००		
३	१५ लाख १ देखि १ करोड सम्म		५०००		
४	१ करोड १ देखि ५ करोड सम्म		७०००		
५	५ करोड १ देखि माथी		१००००		
ख)	कृषि तथा पशु सेवा सम्बन्धि				
१	१ लाख देखि ५ लाख सम्म		२५०		
२	५ लाख १ देखि १५ लाख सम्म		५००		
३	१५ लाख १ देखि १ करोड सम्म		७५०		
४	१ करोड १ देखि ५ करोड सम्म		१०००		
५	५ करोड १ देखि माथी		२५००		
ग)	अन्य न्यापारिक तथा न्यवसायिक बस्तुहरू				
१	भिडियो क्यामेरा,फोटो रिक्चने		१०००		
२	घुम्ती न्यापारी		५०० (प्रति इजाजत पत्र)		
३	भाँडा पसल		१०००		
५	घुम्तीपसल स्थानीय साप्ताहिक		२००		
६	घुम्तीपसल बाह्य साप्ताहिक		१०००		
७	कपडा पसल		५००		
८	सूचीकार टेलर्स		१००		
९	जुत्तासिउने पसल		१००		
१०	राइस मिलकुटनी पीसानी घरायसि प्रयोजन		२००		
११	राइस मिलकुटनी पीसानी न्यवसायिक प्रयोजन		६००		
१२	कस्मेटिक पसल		५००		
१३	हजाम पसल		५००		
१४	सामान्य चिया पसल मात्र		१००		
१५	होटेल एण्ड लज		१०००		
१६	आरन / काठका ठेकि तथा अन्य सामान पसल		८०		
१७	डोका ,डालो लगाएत अन्य निगालो र बाँस जन्य सामानको पसल		८०		
१८	हाते कागज,अल्लो प्रशोधन,होजियारी		१००		
१९	कभर्ड हल -न्यायाम शाला		२००		

२०	इन्धन तथा अन्य इन्धन आपूर्ति सम्बन्धि ब्यवसाय			
२०.१	५ लाख १ देखि १५ लाख सम्म		२०००	
२०.२	१५ लाख १ देखि ५० लाख सम्म		५०००	
२०.३	५० लाख देखि माथी		१००००	
२१	इन्धन विक्रि पसल (डरममा राखेर),एल.पि ग्यास		३००	
२२	फर्निचर पसल		१०००	
२३	खाद्यन्न किराना पसल थोक विक्रेता		१०००	
२४	खाद्यन्न किराना पसल खुद्रा विक्रेता		५००	
२५	वैदेशिक रोजगारमा पठाउने संस्था हाउजिड कम्पनि		५०००	
२६	उद्योग संघसंस्था आदिमा स्वदेशको लागि जनशक्ति सप्लाई गर्ने		१०००	
२७	घरजग्गा खरीद विक्रि		४०००	
२८	पंचेवाजा		निशुल्क	
२९	वेण्डवाजा		५००	
३०	सित भण्डार		१०००	
३१	टेण्ट हाउस		१०००	
३२	हाफ क्याटरीड		१०००	
३३	साईवर क्याफे		५००	
३४	मासु (खसि, कुखुरा, रागा, वंगुर आदी) विक्रेता		१०००	
३५	फलफूल तरकारी पसल		१५०	
३६	होम स्टे		३००	
३७	स्टेशनरी		२५०	
३८	न्युटिपार्लर		१०००	
४०	माछा मार्ने पेशेवर (ब्यवसाय)		२५०	
ड)	मर्मत सेवा			
१	सवारी साधन मर्मत ग्यारेज		१०००	
२	रेडियो, घडि, टि.भि, आदी ईलेक्ट्रोनिक सामान		५००	
३	ग्यास चुलो सेल्स पम्प टायर पम्प पञ्चर ग्यास विलडिडि वक्सा मर्मत गर्ने साईकल		५००	
च)	वित्तीय सेवा			
१	बैंक नेपाल सरकारकबाट सम्बन्धन क वर्गको इजाजत		२००००	
२	बैंक नेपाल सरकारकबाट सम्बन्धन ख वर्गको इजाजत		१२०००	
३	फाइनेन्स तथा लघु वित्त		६०००	
४	बहुउद्देश्यीय सहकारी -ऋण, वचत (कार्यालय स्थापना भई संचालन भएको खण्डमा)		२०००	
५	रेमिटयान्स, विमा कम्पनि		१०००	
६	कृषि सहकारी		१००	
छ)	स्वास्थ्य सेवा			
१	औषधी पसल, क्लिनिक, ल्यावहरु		१०००	
२	दाँत बनाउने/आँखा सम्बन्धित पसल		१०००	
३	आयुर्वेदिक पसल		५००	
४	गैर सरकारी अस्पताल, ल्यावहरु		१००००	
५	नर्सिङ होम		८०००	
ज)	तालिम तथा प्रशिक्षण केन्द्रहरु			
१	तालिम तथा अनुसन्धान , कम्प्युटर टाईपिङ, कम्प्युटर तथा प्रशिक्षण ,निजि क्षेत्र वाट		५००	
२	कम्प्युटर तथा प्रशिक्षण ,निजि क्षेत्र वाट दिईने शिक्षा तथा कोचिङ सेन्टर		५००	
झ)	शैक्षिक संस्था निजी क्षेत्रका विद्यालय			

१	मा.वि. तह		५०००		
२	आधारभूत तह		३०००		
३	प्रा.वि तह		२०००		
५	मन्टेश्वरी		१०००		
अ)	विशेषज्ञ परामर्श तथा ब्यवसायिक सेवा				
१	डाक्टर		२०००		
२	कविराज होमियोपेथिक आयुर्वेद डाक्टर		२०००		
३	ईन्जीनियर		२०००		
४	कानून ब्यवसायी		२०००		
५	लेखापरिक्षक		२०००		
६	वीमा एजेन्ट		२०००		
७	सर्भेयर		१०००		
८	सवै प्रकारको कन्सलटेन्स		२०००		
९	शेयर दलाल		२०००		
१०	अनूवादक		१०००		
११	टेलिचलचित्र, वृत्तचित्र निर्माण परामर्श सेवा, अनुसन्धान तथा परामर्श दत्ता		३०००		
१२	संस्थागत पेन्टर		३०००		
१३	लेखापढी		२०००		
ट) निर्माण ब्यावसायी					
१	श्रेणि क		१५०००		
२	श्रेणि ख		१०,०००		
३	श्रेणि ग (भवन निर्माणकर्ता ठेकेदार समेत)		८०००		
४	श्रेणि घ (भवन निर्माणकर्ता ठेकेदार समेत)		५०००		
दर्ता भई श्रेणी अनुसार अनुसार अनुमति प्राप्त नगरेका अन्य निर्माण ब्यवसायीहरूबाट निम्नानुसार वर्गीकरणको आधारमा गाँउपालिकाबाट अनुमति लिएर ब्यवसाय गर्ने र निम्नानुसार					
१	श्रेणि क		२५००		
२	श्रेणि ख		१५००		
३	श्रेणि ग		१०००		
ठ) उद्योग ब्यवसाय					
१	१ लाख सम्म		५००		
२	१ लाख १ देखि ३ लाख सम्म		१०००		
३	३ लाख १ देखि ५ लाख सम्म		१५००		
४	५ लाख १ देखि २० लाख सम्म		२०००		
५	२० लाख १ देखि १ करोड सम्म		३०००		
६	१ करोड १ देखि ५ करोड सम्म		५०००		
७	५ करोड १ र सो भन्दा माथि		१००००		
ड) संचार सेवा ब्यवसाय एफ.एम समेत					
१	१ लाख सम्म		५००		
२	१ लाख देखि २ लाख ५० हजार सम्म		६००		
३	२ लाख ५० हजार भन्दा माथी		८००		
४	एफ.म रेडियो, केबुल च्यानल, पत्रपत्रिका प्रकाशन सेवा		१०००		
५	मोवाईल टावर तुलो एकमुस्त		६०००		
६	मोवाईल टावर सानो		३०००		
७	इन्टरनेट टावर		२०००		

अनुसुचि ५
जडिबुटी, जीवजन्तु र कवाडी कर

क्र.सं.	विवरण	चालु	दर रु	पुर्दयाई	कैफियत
१.	खोटो प्रति के.जी.		१		
२.	टिमु र प्रति के.जि		५		
४.	तेजपात प्रति के.जि.		०.५०		
५.	दालचिनी प्रति के.जि.		१		
६.	चिउरी बिया प्रति के.जि		०.५०		
७.	कुरीलो प्रति के.जि.		१		
८.	वनकस (प्रतिकवीन्टल)		१०		
९.	फलामजन्य कवाडी प्रति के.जि		०.५०		
१०.	प्लाष्टिक जन्य कवाडी प्रति के.जि		०.५०		
११.	कागजजन्य कवाडी प्रति के.जि		०.५०		
१२.	सिसाजन्य कवाडी प्रति के.जि		०.२५		

अनुसुचि ६
सवारी साधन कर (साना)

क्र.सं	विवरण	दर रु	कैफियत
१	रिक्सा	५०	गाउँपालिकाले टाँगा, रिक्सा, अटो रिक्सा, ईरिक्साको सवारी करको दर निर्धारण तथा संकलन गरि आफ्नो कोषमा जम्मा गर्न सक्नेछन
२	अटो रिक्सा	५००	
३	ईरिक्सा	५००	

अनुसुचि ७
विज्ञापन कर

क्र.सं	विवरण	दर रु.	कैफियत
क	होडिड बोर्ड प्रति वर्ग फिट	८०	
ख	डी.पि.एस. बोर्ड प्रति वर्ग फिट	७०	
ग	डिजिटल बोर्ड	१००	
घ	वाल पेन्टिङ	२०	
ङ	तुल न्यानर प्रति गोटा	५०	
च	माथि उल्लेखित प्रकरण बाहेकका हकमा प्रति वर्ग फिट	१०	
अ)	अन्य विषयहरू		
१	न्यानर प्रति मिटर	४०	
२	न्यानर न्यापारिक प्रति गोटा	१०	

३	गेट राख्न गा.पा को स्वीकृति लिएर प्रति मिटर	१००	
४	प्रचार प्रसार रिक्सावाट माईकिङ गर्दा प्रति दिन	५०	
५	प्रचार प्रसार गाडी वाट	१००	

अनुसुचि ८
मनोरञ्जनात्मक कर

मनोरञ्जन कर ऐतिहासिक पुरातात्विक एवं धार्मिक स्थल हरूको न्यवस्थापन गरी स्थानीय वासीहरुको सहकार्यमा प्रवेश शुल्कको न्यवस्था गरी पर्यटकहरु वाट प्रवेश शुल्कको २% रकम गा.पा ले मनोरञ्जन कर वापत लिन सक्नेछ ।

-साँस्कृतिक प्रदर्शन हल, नाच घर , दोहारी संगीत तथा अन्य मनोरञ्जन सामग्री प्रदर्शनीमा प्रवेश शुल्क मा २ प्रतिशत मनोरञ्जन कर लाग्ने छ ।

– जाडु, सर्कश, चटक र मेला आयेजना स्थलमा मनोरञ्जन कर वापत अनुमति का लागी गरीने सिफारिसका दस्तुरका अतिरिक्त प्रत्येक दिन रु २००/- लिईने छ ।

अनुसुचि ९
वहाल बिटौरी कर

माण्डवी गा.पा क्षेत्रभित्र लाग्ने दैनिक हाटवजार/साप्ताहिक हाटवजारमा प्रति दिन देहायका दरले कर लाग्नेछ ।

क्र.सं	विवरण	दर रु	कैफियत
क	माछा मासु विक्रि सम्बन्धि	दैनिक रु. ५०	
ख	कपडा तथा जुता सम्बन्धि न्यवसाय	दैनिक रु. ५०	
ग	तरकारी तथा फलफुल न्यवसाय	दैनिक रु. ५०	
घ	खाद्यान्न सँग सम्बन्धित	दैनिक रु. ५०	
ङ	पशुपंक्षी विक्रीसँग सम्बन्धित	दैनिक रु. ५०	
च	परम्परागत शिप सँग सम्बन्धित	दैनिक रु. १०	
छ	अन्य न्यवसाय सँग सम्बन्धित कर	दैनिक रु. १००	
ज	वहाल बिटौरी कर मासिक	रु.१००	

अनुसुचि १०
पार्किङ शुल्क

क्र.सं	विवरण	दर रु	कैफियत
क	वस, ट्रक, लरी अन्य हेवि गाडी (प्रतिपटक)	२०	
ख	माईक्रो कार अन्य साना गाडी (प्रतिपटक)	१०	
ग	विदेशी वस , ट्रक, लरी अन्य हेवी गाडी	५०	
घ	विदेशी माईक्रो कार , जिप अन्य साना गाडी	४०	
ङ	ठेला रिक्सा भ्यान,मो.सा, पटके	५	

अनुसुचि ११

न्यापटिड र ट्रेकिड कर

यस माण्डवी गा.पा ले यस गा.पा भित्र न्यापटिड र ट्रेकिड गरे वापत निम्नअनुसार कर लगाउने छ ।

क्र.सं	विवरण	दर रु.	कैफियत
१	न्यापटिड प्रतिपटक	१००	
२	ट्रेकिड प्रतिपटक	१००	

**अनुसुचि १२
सेवा शुल्क, दस्तुर**

यस गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको विभिन्न प्रकृतिका तपशिल बमोजिमका सेवा शुल्क र दस्तुर लिइने छ ।

क्र.सं	विवरण	दर रु.	कैफियत
१	अचल सम्पत्ति मुल्याङ्कन सेवा शुल्क प्रति लाख	५०	
२	आयश्रोत मुल्याङ्कन सेवा शुल्क प्रति लाख	१००	
३	गा.पाको हल भाडा सेवा शुल्क	१५००	
४	गा.पा हल भाडा प्रोजेक्टरसहित	२०००	
५	गा.पा हल भाडा साउण्ड सिस्टम सहित	१५००	
६	सार्वजनिक शौचालय प्रयोगमा	दिशा रु १० पिसाव रु ५	
७	फोरमेला ब्यवस्थापन सेवा शुल्क	गा.पा ले तोकेबमोजिम	
८	पशुपन्थी दर्ता	प्रति रु १०	
९	प्रयोग शाला सेवा	प्रति रु १०	
१०	पोष्टमार्टम सेवा	प्रति रु १००	
११	पशुपन्थी बधपर्व निरिक्षण गराउदा लाग्ने शुल्क	प्रति रु १५	
१२	पशु बन्धाकरण सेवा बोका, साढे	प्रति रु १५	
१३	ढुगा, गिट्टी, बालुवा सार्वजनिक स्थानमा संकलन शुल्क	२०००००	
१४	टिप्पर, टयाक्टर तथा ब्याक हो लोडरको भाडामा		गा.पाको निर्णय बमोजिम
१५	निजि जग्गाको ढुगा, गिट्टी, बालुवा बोक्ने टयाक्टर टिप्पर		गा.पाको निर्णय बमोजिम
१६	निजि जग्गामा रहेका काठ निकासी गरेवापत टयाक्टर/टिपर ६ चक्के		गा.पाको निर्णय बमोजिम
१७	ब्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणपत्रको नक्कल दस्तुर	५००	
१८	ब्यक्तिगत घटना तथा नागरिक अभिलेख दर्ता किताब हेरेको दस्तुर	२००	
१९	जग्गा मालपोत कर रसिदको प्रतिलिपि दस्तुर	५०	
२०	संसोधित प्रकृतिको ब्यवसायको तोकिएको कर र विवरण हेरफेर गरेवापत थप दस्तुर	५००	
२०	ब्यवसाय साभेदार थपघट	चालु आर्थिक वर्ष सम्मको कर असुल गरी वार्षिक करको दरमा ५०% वा रु.१०००/- मध्ये जुन बढी हुन्छ सो थप दस्तुर	
२१	ब्यवसाय ठाउँसारी दस्तुर	२०००	
२२	ब्यवसाय नामसारी दस्तुर	१०००	
२३	ब्यवसाय बन्द/खारेज/लगत कट्टा दस्तुर	वार्षिक करको ५० प्रतिशत वा रु. १०००/- मध्ये जुन बढी हुन्छ सो वरावरको दस्तुर	
२४	ब्यवसायको दर्ता प्रमाणपत्र प्रतिलिपि दस्तुर	१००	
२५	ब्यवसाय कारोबार/पुजौं थप दस्तुर	५००	
२६	वडाबाट जारी प्रमाणपत्र प्रमाणीकरण शुल्क	१०००	

२०	विद्यालयको ग्रेडसिट प्रतिलिपि दस्तुर	३००	
२१	इरिक्सा रुट परमिट शुल्क	१०००	
२२	अन्य सेवा सुल्क सेवाको प्रकृति, प्रचलित नियम कानून हेरी	५०- १०००। सम्म	

यस गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको विभिन्न प्रकृतिका तपशिल बमोजिमका सिफारिस शुल्क लिइने छ ।

क्र.सं	विषय	विवरण	दर रु.	कैफियत
१	घर र जग्गा सम्बन्धी सिफारिस	अपुताली सिफारिस दस्तुर	१०००	एक रोपनी भन्दा माथी प्रति रोपनी थप रु ३००
		निवेदन दस्तुर	१०	
		पक्की घर प्रमाणित	५००	
		कच्ची घर प्रमाणित	२००	
		चार किल्ला प्रमाणित दस्तुर	२००	
		वसोवास प्रमाणित	१००	
		न्यावसायिक घर कोठा खोल्ने	३००	
		आवासिय घर कोठा खोल्ने घर नामसारी	२००	
		हकभोग तथा जोतभोग र छुट दर्ता सिफारिस	२५०	१ रोपनी भन्दा वढिका लागी प्रतिरोपनि थप १००
		साना घरेलु उद्योगमा आगलागी सिफारिस	५००	विमा प्रयोजनका लागी लिने अन्यका लागी निशुल्क
		मझौला उद्योगमा आगलागी सिफारिस	२०००	विमा प्रयोजनका लागी लिने अन्यका लागी निशुल्क
		ठुला उद्योगमा आगलागी सिफारिस	५०००	विमा प्रयोजनका लागी लिने अन्यका लागी निशुल्क
		सर्वसाधारणको घर टहरा आगलागी सिफारिस	निशुल्क	
		नक्सापास किताब दस्तुर	५००	
		संघसंस्थाको बैंक खाता खोल्दा सिफारिस	२००	
		रीक्सा ठेलाको ब्लु बुक दस्तुर	२५०	
		न्यवसाय प्रमाणपत्र दस्तुर	१५०	
		पक्की घर कायम सिफारी वा निर्माणाधिन रहेको सिफारिस	प्रतिवर्ग फुट ०.५० पैसा	
		टिनको छाना भएको कच्ची घर कायम सिफारिस	२००	
		कच्ची घर सिफारिस	१००	
		वैदेशिक रोजगारीमा मृत्यु हुनेको सिफारिस	निशुल्क	
		नम्बरी जग्गाको रुख काट्ने सिफारिस	३००	१ भन्दा वढि रुख भए प्रति रुख २०० थप
		सहुलियत काठको सिफारिस	१०००	दाउराको प्रयोजनको लागी भए प्रति ट्रयाक्टर रु १०००
		संस्थाको किटान भए जिगट	प्रति रुख १००	
		सिसौ २००	
		त्राप २००	
		सिमल ५००	
		साज असना जामुन खयर ४००	
		अन्य रुख २००	
		विद्युत सीगल फेज सिफारिस	१००	सुकुम्बासि समेतको हकमा
		विद्युत थ्रिफेज सिफारिस	५००	
		विद्युत टान्सफरर्मर जडान सिफारिस	२०००	
घर जग्गा लगायतका अन्य रजिष्ट्रेशन, लिखत	३००			

उद्योग दर्ता सिफारिस

क्र.सं.	विषय	विवरण	दर रु.	कैफियत
१	उद्योग दर्ता	चाउचाउ उद्योग	१५००	

सिफारिस	बिष्कूट उद्योग	१५००	
	चप्पल उद्योग	१५००	
	सलाई उद्योग	१५००	
	प्लाई उद्योग	३०००	
	सस उद्योग	५००	
	कपडा उद्योग	६००	
	वरफ उद्योग	६००	
	कपडा रिफइन उद्योग	६००	
	कन्फेसनरी उद्योग	२०००	
	काष्ठ उद्योग	३०००	
	समिल सहितको काष्ठ उद्योग	५०००	
	फर्निचर उद्योग	२०००	
	ग्यारेज	१०००	
	पेट्रोल पम्प	१००००	
	मट्टीतेल डिलर	२५००	
	स्टेशनरी उद्योग	२५००	
	डिस्टीलरी	५०००	
	हल्का पेय पदार्थ	२०००	
	पलाष्टीक उद्योग	३०००	
	पाउरोटी उद्योग	१०००	
	ग्रिल उद्योग	१५००	
	गलैचा उद्योग	५०००	
	गार्मेन्ट उद्योग	३०००	
	क्रसर उद्योग	१०,०००	
	भुजिया उद्योग	१०००	
	ईट्टा उद्योग आधुनिक भट्टाजडित	७०००	
	ईट्टा तथा टायल आधुनिक यन्त्र जडान नगरेको	५०००	
	पशु आहार	१०००	
	तामा आल्मुनियम जस्ता धातु उद्योग	१०००	
	प्रेस बाहेक प्रिन्टिङ	२५००	
	जुस उद्योग	१०००	
चुरोट विडि	५०००		
वेदवास फर्निचर	५०००		
लुब्रिकेन्ट उद्योग	२००००		
माथी उल्लेखित नगरीएको उद्योगका हकमा		गाँउ कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम	

अन्य सिफारिसहरू

क्र.सं.	विवरण	सिफारिस शुल्क रु.	कैफियत
१	नाता प्रमाणित गर्ने	२००	
२	जन्ममिति प्रमाणित गर्ने	१५०	
३	विवाह प्रमाणित तथा अविवाहित प्रमाणित	३००	
४	अंग्रेजि माध्यम सिफारिस तथा प्रमाणित	१०००	
५	वसाईसराई प्रमाणित	३००	

६	मृत्यु प्रमाणित	२००	
७	घरपाताल प्रमाणित	२००	
८	ब्यक्तिगत विवरण प्रमाणित	२००	
९	जिवितसँगको नाता प्रमाणित	२५०	
१०	हकवाला वा हकदार प्रमाणित	२००	
११	संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र ब्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस गर्ने	२००	
१२	कागज र मञ्जुरीनामा प्रमाणित गर्ने	२००	
१३	आर्थिक अवस्था कमजोर तथा विपन्नता प्रमाणित वा आर्थिक अवस्था वलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित / आम्दानी प्रमाणित	२००	
१४	नागरीकता लिनको लागी सिफारिस गर्ने	१००	
१५	नागरीकताको प्रतिलिपि लिनको लागी सिफारिस गर्ने	३००	
१६	वहालकर को लेखाजोखा प्रमाणित	२००	
१७	मोही लगत कट्टी को सिफारिस	२००	
१८	घर जग्गा करको लेखाजोखा गरी सिफारिस गर्ने	२००	
१९	ब्यापार ब्यवसाय बन्द भएको वा हुँदै नभएको सिफारिस	२००	
२०	मिलापत्रको कागजात गराउने निवेदन दर्ता सिफारिस	२००	
२१	निशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस गर्ने	१५०	
२२	समुह/समिती/संस्था दर्ता /नविकरण सिफारिस	२००	
२३	घरवाटो सिफारिस		
२३.१	पक्की सडक ,पलटिंग ,बायखोलादेखि चेरनेटा, जस्पुर, देविस्थान, लामाचौर, गनाहा खोला पक्की सडक, बजारक्षेत्र	५००	
२३.२	भित्री बाटो ,अन्य क्षेत्र	२५०	
२४	पुर्जामा घरकायम गर्ने सिफारिस	२००	
२५	नाम वा जन्ममिति संसोधन सिफारिस	१५०	
२६	जग्गाधनि पुर्जा हराएको सिफारिस	१५०	
२७	कित्ताकाट गर्ने सिफारिस	२००	
२८	नामसारी गर्ने सिफारिस	२५०	
२९	जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस	२००	
३०	मृतकसँगको नाता प्रमाणित तथा सिफारिस	२५०	
३१	उद्योग ठाँउ सारी गर्ने सिफारिस	५००	
३२	जिवित रहेको सिफारिस	३००	
३३	पालनपोषणको लागी सिफारिस	२००	
३४	वैवाहिक अंगिकृत नागरीकता सिफारिस	१०००	
३५	साधारण सिफारिस	१००	
३६	कोठा खोल्न रोहवरमा बस्न सिफारिस	१५०	
३७	प्रचलित क्रानुन बमोजिम प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिमको अन्य सिफारिस वा प्रमाणित गर्ने	५००	
३८	पेन्शन सिफारिस भारत मुलुक नेपालको लागि	१००० र ५००	
३९	उल्लेखित काममा थप मुचुल्का गर्नु परेमा	२००	फिल्डमा जाँदा ५००
४०	विद्युत मिटर सिफारिस	१००	
४१	अन्तरराष्ट्रिय गै.स.सं.(कार्यक्रम अनुमति सिफारिस) र	५००	
४२	ब्यवसाय संचालन अनुमति सिफारिस	१०००	

निजी शिक्षण संस्था दर्ता एवं अन्य कामका लागि सिफारिस

क्र.सं.	विषय	विवरण	दर रु.	कैफियत
१	निजी शिक्षण संस्था दर्ता एवं अन्य कामका लागि सिफारिस	पुर्व प्राथामीक	३०००	
		प्राथामीक	५०००	
		निम्न माध्यामीक	७५००	
		माध्यामीक	१००००	
		क्याम्पस	२००००	
		प्राविधिक शिक्षण संस्था	१००००	
		स्तर वृद्धि सिफारिस	५०००	प्रति संकाय

दर्ता शुल्क, नविकरण शुल्क, सुचि दर्ता

१.न्यापारीक वस्तुहरु

क) चुरोट तथा रक्सी जन्य पदार्थ, हार्डवेयर र ज्वैलर्स सँग सम्बन्धित वस्तुहरुको न्यापार न्यावसाय (मदिरा र कोल्ड ड्रिक्स सहित समेत) दर्ता

क्र.सं	अधिकृत पुर्जा	दर्ता शुल्क रु. मा	कैफियत
१	१ लाख सम्म	१०००	
२	१ लाख देखि ३ लाख सम्म	१५००	मदिरा सहितको पसल, न्यवसाय भएमा दर्ता
३	३ लाख देखि ५ लाख सम्म	२०००	शुल्कमा थप रु. ५००० लाग्नेछ ।

ख) क्यामरा, टेलिभिजन, चस्मा लगायतका विद्युतीय सामग्री, सिडी प्लेयर्स, कम्प्युटर सामग्री समेतका न्यवसायहरु)

क्र.सं	अधिकृत पुर्जा	दर्ता शुल्क रु. मा	कैफियत
१	१ लाख सम्म	१०००	
२	१ लाख देखि ३ लाख सम्म	१५००	
३	३ लाख देखि ५ लाख सम्म	२०००	

ग) ट्याक्टर विक्री, कार, जिप, अटोमोबाईल्स, मोटरपार्ट्स, मोटरसाईकल, मिल मेसिनरी आदि न्यवसायहरु

क्र.सं.	अधिकृत पुर्जा	दर्ता शुल्क रु. मा	कैफियत
१	१ लाख सम्म	१०००	
२	१ लाख देखि ३ लाख सम्म	१५००	
३	३ लाख देखि ५ लाख सम्म	२०००	

घ) किताब, कापी तथा स्टेशनरीसँग सम्बन्धित न्यवसाय (किराना न्यवसाय समेतको हकमा) न्यवसाय दर्ता

क्र.सं	अधिकृत पुर्जा	दर्ता शुल्क रु. मा	कैफियत
१	१ लाख सम्म	१०००	
२	१ लाख देखि ३ लाख सम्म	१५००	
३	३ लाख देखि ५ लाख सम्म	२०००	

ङ) कृषिसँग सम्बन्धित न्यवसायको हकमा (कृषि फर्म, गाईपालन, सुंगुरबंगुर पालन, कुखुरा पालन, बाख्रा पालन आदि) कृषि सामग्री औजार मल, बिउ, गाई, माछा, दाना, चोक्रा कुखुरा दाना पशुपक्षी आहार) दर्ता

क्र.सं	विवरण	दर्ता शुल्क रु. मा	कैफियत
१	१ लाख सम्म	३००	
२	१ लाख देखि ३ लाख सम्म	५००	
३	३ लाख देखि ५ लाख सम्म	१०००	

च) शिसा फ्रेम कार्पेट, सजावटका सामान र जनरल गुड्सहरु, फर्निचर फिक्चर्स सम्बन्धित न्यवसाय दर्ता

क्र.सं.	विवरण	द्वितीय शुल्क रु. मा	कैफियत
१	१ लाखसम्म	१०००	
२	१ लाख देखि ३ लाख सम्म	१५००	
३	३ लाख देखि ५ लाख सम्म	२०००	

२ सुती कपडा रेडिमेड कपडा, कपडा सिलाउने मेसिन सम्बन्धि व्यवसाय दर्ता

क्र.सं.	अधिकृत पुर्जा	द्वितीय शुल्क रु. मा	कैफियत
१	१ लाखसम्म	८००	
२	१ लाख देखि ३ लाख सम्म	१०००	
३	३ लाख देखि ५ लाख सम्म	१५००	

क) टेलिचलचित्र, वृत्तचित्र निर्माण परामर्श सेवा अनुसन्धान तथा परामर्श दाता, कन्सल्टेन्स सेवा, अनुवादक, छापाखाना, प्रेस स्क्रिन प्रिन्ट आदि) व्यवसाय दर्ता

क्र.सं.	अधिकृत पुर्जा	द्वितीय शुल्क रु. मा	कैफियत
१	१ लाखसम्म	१०००	
२	१ लाख देखि ३ लाख सम्म	२०००	
३	३ लाख देखि ५ लाख सम्म	३०००	

ख) केवल नेटवर्क व्यवसाय दर्ता

क्र.सं.	विवरण	द्वितीय शुल्क रु. मा	कैफियत
१	१०० ग्राहक सम्म	१२०००	
२	१०१ देखि ५०० सम्म ग्राहक भएको	१४०००	
३	५०० भन्दा माथि ग्राहक भएको हकमा	१६०००	

ग) लेखापरिक्षक व्यवसाय दर्ता

क्र.सं.	विवरण	द्वितीय शुल्क रु. मा	कैफियत
१	श्रेणि क	१००००	
२	श्रेणि ख	५०००	
३	श्रेणि ग	३०००	
४	श्रेणि घ	१५००	

घ) कानून व्यवसायी दर्ता

क्र.सं.	विवरण	द्वितीय शुल्क रु. मा	कैफियत
१	लेखापढि/कानून व्यवसायी	२०००	

ङ) अन्य सेवा वा फर्म दर्ता

क्र.सं.	विवरण	द्वितीय शुल्क रु. मा	कैफियत
३	विज्ञापन कम्पनी/ एजेन्सी	२०००	
४	शेयर दलाल/फर्म	५०००	
५	कानुनि फर्म	२०००	

च) निर्माण व्यवसाय दर्ता

क्र.सं.	विवरण	द्वितीय शुल्क रु. मा	कैफियत
१	"घ" वर्गको निर्माण न्यावसायी (गाउँपालिका भित्रको स्थायी बासिन्दा हकमा)	२५०००	
२	"घ" वर्गको निर्माण न्यावसायी (अन्यको हकमा)	३००००	

छ) कुटानी पिसानी व्यवसाय दर्ता

क्र.सं.	विवरण	द्वितीय शुल्क रु. मा	कैफियत
१	पिसानी मात्र	१०००	

२	कुटानी मात्र	१०००	
३	पेलानी मात्र	१०००	
४	चिउरा कुटानी	१०००	
५	मसला बेसार कुटानी पिसानी	१०००	
६	कुटानी पिसानी, पेलानी, गरि विक्री वितरण	२०००	
७	कुटानी, पिसानी दुईवटै भए	१५००	
८	कुटानी, पिसानी, पेलानी तीनवटै भए	२०००	

३.पर्यटन सेवा व्यवसाय

आवास, लज, होटेल, फास्टफुड, रेष्टुरा, रिसोर्ट, ट्राभल्स एजेन्सी, खाजा पसल, स्विमिङ पुल व्यवसाय दर्ता

क्र.सं	अधिकृत पुर्जा	दर्ता शुल्क रु. मा	कैफियत
१	सानो ग्रामिण स्तर चिया पसल वा ५० हजार लगानी भएको होटेल	८००	मदिरा सहितको व्यवसाय भएमा दर्ता शुल्कमा थप रु. ५००० लाग्नेछ ।
२	५० हजार देखि १ लाख सम्म	१०००	
३	१ लाख देखि २ लाख सम्म	१५००	
४	२ लाख देखि ५ लाख सम्म	२०००	
५	रिसोर्ट हरुको हकमा	५०००	
६	ट्राभल्स एजेन्सी	३०००	
७	स्विमिङ पुल	३०००	

संचार सेवा एफ.एम समेत/इन्टरनेट सेवा प्रदायक व्यवसाय दर्ता

क्र.सं	अधिकृत पुर्जा	दर्ता शुल्क (रु. मा)	कैफियत
१	१ लाख सम्म	१०००	
२	१ लाख १ देखि ३ लाख सम्म	२०००	
३	३ लाख १ देखि ५ लाख सम्म	३०००	
४	एफ.म रेडियो प्रसारण	२०००	

वित्तीय सेवा दर्ता

क्र.सं	विवरण/ अधिकृत पुर्जा	दर	कैफियत
१	निज क्षेत्र द्वारा संचालित वाणिज्य बैंक विदेशि विमा कम्पनि	५०००	
२	विकास बैंक	३५००	
३	वित्तीय कम्पनिको मुख्य कार्यालय र लघु वित्त	२५००	
४	विमा कम्पनि र मनि ट्रान्सफर	३०००	
५	५ लाख सम्म कारोवार भएका सहकारी	१५००	
६	५ लाख १ देखि १० लाख सम्म भएका सहकारी	२०००	
७	१० लाख १ देखि ५० लाख सम्म भएका सहकारी	३०००	
८	५० लाख १ देखि १ करोड सम्म भएका सहकारी	५०००	

स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय दर्ता

गैर सरकारी अस्पताल नर्सिङ होम, क्लिनिक, औषधि पसल, आयुर्वेदिक पसल तथा ल्याबहरु लगायत स्वास्थ्य सेवा सँग सम्बन्धित व्यवसायहरु

क्र.सं	अधिकृत पुर्जा	दर्ता शुल्क (रु. मा)	कैफियत
१	१ लाख सम्म	१०००	
२	१ लाख देखि ३ लाख सम्म	२०००	
३	३ लाख १ देखि ५ लाख सम्म	३०००	

तालिम तथा प्रशिक्षण केन्द्रहरू /ब्यवसाय दर्ता

क्र.सं.	विवरण	दर्ता शुल्क (रु. मा)	कैफियत
१	तालिम तथा अनुसन्धान , कम्प्युटर टाईपिङ लगायत फोटोकपी समेत संचालन भई काम गर्ने हरुको हकमा	१५००	
२	कम्प्युटर तथा प्रशिक्षण ,निजि क्षेत्र वाट दिईने शिक्षा तथा कोचिङ सेन्टर	२०००	

मर्मत सेवा /ब्यवसाय दर्ता

क्र.सं.	विवरण	दर्ता शुल्क (रु. मा)	कैफियत
१	टेक्टर, वस, ट्रक, ह्यावि ईक्वीमेन्ट कार, जिप सवारी डेन्टिङ मोटर पार्टस मिल मेसिनरी एयरकुलर टायर रीसोलिड डार्डनामाईट	२०००	
२	मोटरसाईकल मर्मत	१०००	
३	रेडियो, घडि, टि.भि, मोबाइल, फ्रिज, पखाँ, हिटर आदी ईलेक्ट्रोनिक सामान	१०००	
४	ग्यास चुलो सेल्स पम्प टायर पम्प पञ्चर ग्यास विलडिङ वक्सा मर्मत गर्ने साईकल रीक्सा लुगा सिउने मेसिन अन्य फोटोकपी ब्याग	५००	

अन्य सेवा/ब्यवसाय दर्ता

क्र.सं.	विवरण	दर्ता शुल्क (रु. मा)	कैफियत
१	वैदेशिक रोजगारमा पठाउने संस्था हाउजिङ कम्पनि	५०००	
२	कलर ल्याब फोटो स्टुडियो	१०००	
३	विज्ञापन सेवा फोटो स्टुडियो	१०००	
४	ब्युटिपार्लर, केश श्रृंगार, साईन बोर्ड पेन्टीङ, सैलुन, नर्सरी	१०००	
५	फ्रेस हाउस / मासु (खसि, कुखुरा, माछा, रागा, बंगुर आदी) खुद्रा विक्रेता	१०००	
६	फ्रेस हाउस / मासु (खसि, कुखुरा, माछा, रागा, बंगुर आदी) थोक विक्रेता	१०००	
७	सित भण्डार	१०००	
८	टेण्ट हाउस	१०००	
९	हाफ क्याटरीङ	१०००	
१०	साईवर क्याफे	१०००	
११	एग्रोभेट	५००	
१२	कवाडी पसल थोक	१०००	
१३	कवाडी पसल खुद्रा	५००	
१४	दुवानी सेवा शाखा भएक	१०००	
१५	खानामात्र विक्रि होटेल	१०००	
१६	सेटरिङ ब्यवसाय	१०००	
१७	१ मेशिन राखी कपडा सिलाई गर्ने	५०० थप एक मेसिन वरावर	
१८	खाद्यान्न सम्बन्धि काँटा ब्यवसाय	१०००	
१९	इन्धन विक्रि पसल (ड्रममा राखेर)	१५००	
२०	पेट्रोलियम पदार्थ बेच्ने पम्प	५००० प्रति मेशिन थप	
२१	ग्यास विक्रि डिलर र खुद्रा	१००० र ५००	
२२	भाडा वर्तन, जुत्ताचप्पल, कस्मेटिक, मनिहारी, हेल्थकेयर कृतिम गहना,समेत खुद्रा विक्रेता	१०००	
२३	भाडा वर्तन, जुत्ताचप्पल, कस्मेटिक, मनिहारी हेल्थकेयर, कृतिम गहना, समेत थोक विक्रेता	१५००	

२४	डिपार्टमेन्टल स्टोर, रेष्टुरेण्ट वेकरी सहितको	५०००	
२५	कृषि समुह/समिती, टोल विकास संस्था	५००	
२६	तरकारी तथा फलफूल ब्यवसाय	५००	
२७	कपडा तथा जूता सम्बन्धि ब्यवसाय	१०००	
२८	कभर्ड हल -न्यायाम शाला	१०००	
२९	खाद्यान्न सँग सम्बन्धित ब्यवसाय	१०००	
३०	होम स्टे	१५००	
३१	इरिक्सा दर्ता	१५००	
३२	अन्य सेवा/ब्यवसायको प्रकृति हेरी	५००- २५०००। सम्म	

उद्योग ब्यवसाय दर्ता

चाउचाउ उद्योग, बिष्कुट उद्योग, चप्पल उद्योग, सलाई उद्योग, प्लाई उद्योग, सस उद्योग, कपडा उद्योग, वरफ उद्योग, कपडा रिफाइन उद्योग, कन्फेसनरी उद्योग, काष्ठ उद्योग, ग्यारेज, मट्टीतेल डिलर,स्टेशनरी उद्योग, डिस्टीलरी, हल्कन पेय पदार्थ, पलाष्टीक उद्योग पाउरोटी उद्योग, गलैचा उद्योग, गार्मेन्ट उद्योग, क्रसर उद्योग, भुजिया उद्योग, ईट्टा उद्योग, पशु आहार, फलाम, तामा आल्मुनियम जस्ता धातु उद्योग, प्रेस वाहेक प्रिन्टिङ, जुस उद्योग, चुरोट विडि, वेदवास फर्निचर, लुब्रिकेन्ट उद्योग, क्यारेट उद्योग,चाउमिन उद्योग, ह्याचरी उद्योग, ग्रिल उद्योग, ढाना उद्योग, फिनेल उद्योग, निर उद्योग, औषधि उद्योग, उत्पादन मुलक उद्योगको डिपो, सौर्य उर्जा उत्पादन, मिश्र चकलेट उद्योग, पापड चिप्स उद्योग, पाउरोटी उद्योग, वरफ उत्पादन, भुल तथा पर्दा उत्पादन, तारजाली उत्पादन, नानोकन उद्योग, काष्ठ उद्योग, डेरी उत्पादन, फर्नीचर उद्योग, निमार्ण उद्योग, खनिज उद्योग, सेलर तथा उर्जा मुलक उद्योग लगायतका अन्य दर्ता हुन आउने उद्योगहरूको हकमा ।

क्र.सं	अधिकृत पुर्जी	दर्ता शुल्क (रु. मा)	कैफियत
१	१ लाख सम्म	५००	
२	१ लाख १ देखि ३ लाख सम्म	१५००	
३	३ लाख १ देखि ५ लाख सम्म	२०००	

ब्यवसाय दर्ता नविकरण शुल्क र सुचि दर्ता शुल्क

क्र.सं	विवरण	शुल्क (रु. मा)	कैफियत
१	ब्यवसाय दर्ता नविकरण शुल्क	सबै ब्यवसाय दर्ता शुल्कमा लागेको शुल्कमा ४० प्रतिशत	
२	सुचि दर्ता शुल्क	सबै प्रकारका ब्यवसायको हकमा प्रति ब्यवसाय/फर्म सुचि दर्ता शुल्क रु. ५००	

ब्यवसाय/उद्योग अभिलेखिकरण तथा सुचिकरण दस्तुर

क्र.सं	अधिकृत पुर्जी	दर्ता शुल्क (रु. मा)	कैफियत
१	५ लाख १ देखि १० लाख सम्म	५००	
२	१० लाख १ देखि ५० लाखसम्म	८००	
४	५० लाखस भन्दा माथि	१०००	
५	अन्य सेवा/ब्यवसायको प्रकृति हेरी	५००- १५००। सम्म	

घर नक्सा पास सम्बन्धी प्रस्तावित दस्तुर :

क्र.सं.	घरको बनावट	राजमार्ग तथा मुख्य बजार सडकको दायाबाया बन्ने घरको दर प्रति वर्ग फिट (रु) मा	अन्य पिच सडक (क वर्ग) को सडकको दाया बायाँ प्रति वर्गफुट लाग्ने दस्तुर रु. मा	ग्रामेल सडक(ख वर्ग) मा बन्ने घर को दर प्रति वर्ग फिट (रु)	कच्ची तथा ग्रामीण सडक (ग र घ वर्ग)मा तथा ग्रामिण क्षेत्रमा बन्ने घरको दर प्रति वर्ग फिट

१ चक्रः फ्रेमस्टक्चर तर्फ					
	जमिनतला	३/-	२.५/-	२/-	१.५/-
	प्रथमतला	२.५	२/-	१.५/-	१/-
	दोस्रोतला सो भन्दा माथि	२/-	१.५/-	१	१/-
२ लोडवेयरिड स्टक्चर तर्फ					
	जमिनतला	२.५०/-	२/-	१.५	१.२५/-
	प्रथमतला	२/-	१.५/-	१/-	१/-
	दोस्रोतला सो भन्दा माथि	१.५/-	१/-	१/-	१/-
३	कम्पाउण्डवाल	२/-	१.५/-	१/-	०.५/-
४	कच्ची घर	१.५/-	१/-	०.५/-	०.२५
गा.पा घोषण हुनुपूर्व निर्माण भएको घरहरुको हकमा गा.पा ले तोकेको समयभित्र नक्सा पास नगराएमा तोके बमोजिम जरीवाना हुने छ । आ.ब ०७३/०७४ भित्र गा.पा घोषण हुनुपूर्वका घर नक्सा पास नगराएमा ०७४/०७५ का लागि पारीत कर लाग्ने छ । र जरीवाना वापत २५% दस्तुर लाग्ने छ ।					
पटक पटक गरी नक्सापास गर्नेका हकमा कुल क्षेत्रफलका आधारमा कुन वर्गमा पर्ने हो सो निर्धारण गरी सोही वर्गको कर लगाउने					
नक्सा संसोधन गर्दा कुल बुझाउनुपर्ने दस्तुर थप ३०% दस्तुर लिईने छ ।					

क्र.सं.	विषय	विवरण	दर रु	कैफियत
१	घर नक्सा नामसारी दस्तुर	१००० वर्ग फिट सम्मको घर नक्सा नामसारी	५००	घर जग्गा धनिको मृत्यु भई प्रचलित कानून बमोजिम एका संगोलका परीवारमा नामसारी गर्नपदा १००० वर्गफिट सम्मको घरमा रु ३०० सो भन्दा माथी जतीसुकै भएपनि १००० लिईने छ ।
		१००१ देखि २००० वर्ग फिट सम्म	१०००	
		२००१ - ३००० सम्म	१५००	
		३००१ - ४००० सम्म	२०००	
		४००१ - ५००० सम्म	२५००	
		५००० देखि माथी प्रति वर्गफुट	१	
२	घर जग्गा निरीक्षण तथा सर्जिमनि दस्तुर		५००	गा.पा ले भवन संहिता लागु गरेपछि वा सो पुर्व परामर्श दाता वा छुट्टै कर्मचारीवाट नक्सा र निर्मित घरको भेरीफिकेसन संहिता पालनाका विषयमा फिल्डमा सहजिकरण गरेवापत छुट्टै तोकिएको दस्तुर लाग्ने छ ।

दण्ड जरिवाना सम्बन्धी प्रस्तावित दस्तुर :

क्र.सं.	विवरण	कर रु.	कैफियत
१	३५ दिन भित्र दर्ता भएकान्यतिगत घटना दर्ता	निशुल्क	

२	३५ दिन नाघी दर्ता हुने ब्यक्तिगत घटना दर्ता	२००	अन्यत्र बाट बसाईसराई गरी आएका र बसाईसराई सन्तुपूर्व अन्यत्रबाट ब्यक्तिगत यस गा.पा मा दर्ता हुने ब्यक्तिगत घटना घटना दर्ता गर्नुपर्नेमा सो नगरी बसाईसरी सो पछि दर्ताको हकमा जुन ठाँउ बाट बसाईसरी आएको हो उक्त ठाँउ बाट दर्ता गरि आउन सुभाब दिने
३	गा.पा घोषणा हुनु पूर्व वनेका संरचनाको हकमा	५००	घर जग्गा सम्बन्धी
४	नक्सापास नगरी २ लेवल सम्म भौतिक संरचना निर्माण गरेमा	३५% थप	घर जग्गा सम्बन्धी
५	नक्सापास नगरी २ लेवल भन्दा माथी निर्माण गरेमा	७०% थप	घर जग्गा सम्बन्धी
६	नक्सापास नगरी घरनिर्माण सम्पन्न गरेमा	सतप्रतिशत	
७	निश्चित तला वा निश्चित डिजाईनको अनुमति लिई सो भन्दा फरक वनि वा फरक घर निर्माण गर्नेको हकमा	७० % थप	प्रस्तावित जरीवानामा नक्सा संसोधनको जरीवाना समावेश गरीएको छैन
८	घर निर्माण गर्दा सामान जथाभावि सडकमा थुपार्नेका हकमा	१००-१५००	सडकमा पुगेको अवरोध र क्षेतीको आधारमा
९	निषेधित क्षेत्रमा फोहोर फाल्नेको हकमा	१००-१५००	निषेधित क्षेत्र गा.पा ले तोक्ने सोको सुचना स्थानीय रेडियो र पत्रपत्रिका र सार्वजनिक मार्फत जनकारी गराईने छ ।
१०	निषेधित प्लाष्टिक प्रयोग गर्नेका हकमा	१००-५००	प्लाष्टिक निषेधित क्षेत्र घोषणा भएपछि कार्यान्वयनहुने र सो को सुचना स्थानीय रेडियो पत्रपत्रिका र सार्वजनिक मार्फत गराईने
११	जथाभावि चौपाया छोड्नेका हकमा	१०-५०	हाँस कुखुरा, गाई भैसि र गोरुको प्रतिगोटा ५० जरीवाना र खाना खर्च रु १०० प्रतिदिन अन्यको हकमा ५०% र उल्लेखित बाहेकका चौपायामा ३० र खाना खर्च १५ प्रतिदिन पाठापाडी लगाएतको हकमा सोको ५०%, ७ दिन भित्र सम्म चौपाया लिन नआएमा गा.पा ले लिलाम गर्ने छ । आफ्ना चौपायाहरू सार्वजनिक ठाउँमा बाध्ने जस्तै सुगर को प्रतिगोटा रु.२०००।-
१२	मालपोत तथा एकीकृत सम्पत्तिको हकमा १ वर्ष सम्मको वक्यौताका लागि	१५ प्रतिशत	
१३	मालपोत तथा एकीकृत सम्पत्तिको हकमा २ वर्ष सम्मको वक्यौताको लागि	३० प्रतिशत	
१४	मालपोत तथा एकीकृत सम्पत्तिको हकमा ३ वर्ष सम्मको वक्यौताको लागि	६० प्रतिशत	
१५	मालपोत तथा एकीकृत सम्पत्तिको हकमा ४ वर्ष सम्मको वक्यौताको लागि	७५ प्रतिशत	
१६	मालपोत तथा एकीकृत सम्पत्तिको हकमा ५ वर्ष वा सोभन्दा माथि	१०० प्रतिशत	

१७	ब्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण आ.व. समाप्त भएको मिति ३ महिना भित्र नबुझाएमा	प्रत्येक महिना नवीकरण शुल्कमा १० % को दरले	
१८	ढुङ्गा, गिट्टी, नदिजन्य पदार्थ अवैध उत्खनन् को जरिवाना	पहिलो पटक रु १०००० त्यसपछी पटकै पिच्छे थप रु. ५०००	
१९	अनुमति बिना घुम्ती/कुम्लो ब्यापार ब्यवसाय जरिवाना	रु. १०००	
२०	अन्य दण्ड जरिवानाको प्रकृति हेरी	१००-१००००	

अनुसुचि १३

पर्यटन शुल्क

माण्डवी गा.पा. मा आउने स्वदेशी पर्यटकलाई र विदेशी पर्यटकलाई पर्यटन शुल्क लगाउने विषयमा गाउँपालिकाले निर्णय गरी लागू गर्नेछ ।

विविध: यस ऐनमा नसमेटाएका कर, दस्तुर तथा शुल्कको दररेट अन्य कानुन सँग नबाफिने गरि गाउँकार्यपालिको निर्णयमा गाउँसभाले अनुमोदन गरि लागू गर्नेछ ।